20/07/2026

Ако имамо вере као зрно горушично онда ће свака невоља, искушење и болест бити љубављу Божјом исцељени

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 19. јула 2026. године у цркви Светог Димитрија на Новом Београду

У име Оца и Сина и Светог Духа. Браћо и сестре, Јеванђеље Христово јесте Реч Божја и сам Господ Христос је Реч Божја. Он проповеда тајну Царства небеског, а и сам је тајна Царства небеског. Он учи све оне који му долазе у сусрет о правилима и о начину живота који је легитиман и који треба да одликује оне који су становници Царства небеског.

Али Господ исто тако врши и чуда, тј. исцељује болесне и од духовних и од телесних болести. Дакле, Он проповеда, Он учи, Он исцељује. Само ако Господа видимо и гледамо из сваког од тих аспеката, онда видимо у Њему једну, јединствену, непоновљиву Личност Бога Логоса, Спаситеља нашег.

Ако било коју димензију од ових издвојимо, онда ћемо ићи погрешним путем. Ако, рецимо, учење Христово видимо као неку идеју, идеологију или као неко етичко учење, само и искључиво – иако учење Христово јесте и вера, и етика,

и морал – ако видимо само то, а заборавимо на чињеницу да Он сведочи тајну Царства Божјег и превидимо чињеницу да Он исцељује, тј. чини чуда, онда ћемо имати у Њему само једног од идеолога, од учитеља, од философа, од мудраца, међу многима за које знамо у историји људског рода.

Ако ли пак запоставимо ту димензију и гледамо Господа само и искључиво као чудотворца, видимо Га само као неког ко помаже људима онда када имају одређену духовну потребу, а запоставимо истинитост вере и потребу да живимо у складу са својом вером, тј. са учењем Христовим, опет нећемо до краја разумети поруку Јеванђеља, а то је да Господ и сведочи, и проповеда, и учи, и исцељује.

Међутим, све то ми примамо искључиво и само на један начин, на начин који се безброј пута помиње на много места у јеванђељима и у посланицама, а тај начин је начин који успоставља нико други него Спаситељ наш. Дакле, не пита Он да ли сте прочитали и да ли сте разумели. Не пита ни то колико сте се подвизавали. И читање, и учење, и подвиг су неопходни и потребни, јер нам управо одржавају, развијају и помажу оно што је изворно, што је темељ односа и успостављања заједнице са Богом, а то је вера. Истовремено, све то је и израз наше вере у Господа Христа. Ако идеолошки, ако магијски, ако без труда, ако без смирења и покајања приступамо речи Христовој, ако тако приступамо самом Господу, онда ћемо бити закинути за оно што Он дарује. Бићемо закинути за пуноћу љубави која нас грли, прожима и обасјава.

Дакле, имамо и у овом одломку из Јеванђеља по Матеју да нам се говори да је Господ Онај који учи и проповеда, али и Онај који исцељује, који чини чуда која свакако нису циљ сама себи. Видимо драматичну слику и трагичну ситуацију. Са једне стране видимо двојицу који су слепи и траже помоћ, са друге стране видимо једног који је нем и при том бесомучан. Дакле, овде имамо присутне и унутрашње духовне болести, бесомучан је онај који је опседнут демонским силама, који је испуњен бесовима, који је добровољно роб страсти и роб греха, а самим тим и добровољно је починио себе демонским, нечистим силама.

Није то непознато ни нама. Зна то свако од нас из свог живота и свог искуства. Кад смо истрајни у нечему што је погрешно, у неком греху, видимо како полако-полако тај грех постаје страст и та страст управља нашим животима. Ми бисмо хтели једно, оно што знамо да је исправно, хтели бисмо да избегнемо оно што знамо да је погрешно, али не да нам се, не можемо, јер не владамо собом, јер смо се потчинили непрестаним понављањем једног те истог греха страстима које су окови, које су ланци у рукама демонских сила.

Дакле, исцељује Господ и унутарњу духовну болест, исцељује и телесну болест. Овде постоји још једна символика, тј. Он исцељује оне који су слепи и оног који не може да говори. Ми знамо из искуства да онај који је нем има заправо оштећен и слух. Дакле, овде Јеванђелист указује на две важне димензије, на два важна елемента и сегмента људског живота, а то су вид и слух, па и говор на крају. Ми морамо најпре видети духовним оком. Морамо имати духовне очи отворене и здраве.

Може бити да неко телесним очима не види, али да види унутарњим духовним оком, чак да буде прозорљив. Испоставља се у овој причи да ови који траже помоћ, а телесним својим очима не виде, имају отворено, здраво и чисто духовно око. Кад их Господ пита: Да ли верујете да могу да вам помогнем? Нека вам буде по вери вашој, они веле: Да, верујем. Значи, имали су веру, је су њихове духовне очи биле отворене. Били су у предности на многе и многе, на безбројне, који гледају својим телесним очима, а не виде ништа осим копрену, осим завесу, осим онога што је фасада и онога што се споља види. На исти начин је исцелио и онога који не чује. Исцелио га је, јер је поред свих својих слабости, као и двојица претходних, на крају смогао снаге и рекао: Верујем, Господе. Можда су и један, и други, и трећи додали ону чувену реч: Помози моме неверју.

Дакле, ако имамо вере као зрно горушично и ако нам се све темељи на вери, онда ће свака препрека, свака невоља, свако искушење и свака болест бити љубављу Божјом, силом и благодаћу Његовом исцељени. Зато, нека би Господ и нама дао да имамо вере, вере православне, вере чисте, вере смирене, вере скромне, вере која увек иште помоћ Божју, која се у Господа узда и која зна да ми као људи сами по себи не можемо ништа. Вером можемо да будемо моћни, као и молитвом, постом, покајањем и сваком другом врлином која из вере извире и истиче, тако да постајемо заједничари Царства Једног у Тројици Бога, Оца и Сина и Светог Духа, кога славимо овде и сада и увек и у векове векова. Амин.

spc.rs